

8242

Bibl. Jag.

IV

8242
IV

Ofiary słowiańskie
przez
Stefana Jawlińskiego.

Rozprawa czytana w Wrocławiu r. 1862
na dwóch posiedzeniach Towarzystwa Literacko-
Słowiańskiego.

11

of
to
old
ide
Bo
chr
ocky
ham
nic
pi
wa
a
by
met
pr
jen
chr
08
lab
p
na
ki
ski
is
no
jea
H
na
ig
a
in
in
wa
ff
is
cro
m
a
m
in
no
fo
pr
na
na
du
m
m
fo
no
du
nic
06
joa
sh

familii uwarany był za świąty: cwiśle Stora i boga światłości Sturali szacunkiem niezmierzonym jego obłaski docierany na ziemi. Stąd u Greków her praeetanka klęta aż lampy w przybytku nieśmiertelnych, i również w świątyniach Stora i Litiuon gorzał wiały na ołtarzu świąty ogień. Przeważnie kładły ogień również bogom był miły: wiewany ogień na cześć Światłości podniecano dżerem dęborem, gdyż dąb rostał pod jego opieką, również tak samo dżerem na cześć Perkuna palili dębiny. Podobnie przyrządy istniały waz dżer prawnie u pokrewnych nam ludów: mitologia porównawcza z dniem Karjusz liwnejare wykrywa podobieństwo w przyrządach Tryanów, z dniem kładła nowe przyrządy, a węgry dawnej wazy aryjskiej. Stanowiska przedświeżliwy te prace mata o Storańskich ofiarach, żeby maty obrządku mijskiego na próżno wystawiać, maty obrządku z mającej się otworzyć z czasem Storańskiej mitologii.

Przedkowie nasi byli narodem wojennym, stół codzienny zastawiali ptolami, piernikami i bogów także nimi nazywali, a najprostszą ofiarą obłyną już co dzień w paizem domowym, w gronie rodziny. Gdy wchodzi do wiekieray ciasta, ogień odświeżany kwiłką, modlitwą, a pozagom brókw domowych, sterzącym nad kominem, praeetany aktów pokorny, mawian dżer w soli i rakasie, a wylany z wazy miodem napelnionej kwiłki kropel na cześć bogów i przyrządy maty, obdaje napój w ręce gospodyni domu, a gdy po koleji cały stół okrywają, wiały, wiały i jedzą; tak samo po skończeniu wiekieray, gdy wazy maty, kładły kłania się przed obłaskiem Storańskich przysięg, co z dobru dżerem usmieszkiem spoglądają na wazę wiały, a ogień prawnie odmarza modlitwą, gdyż on nie tylko panem domu i głową człowieka, lecz jej kapłanem, jak u aryjskich potomków Tryanów.

[illegible]

De vulgari eloquio. I. 4.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

4.
Napętniwszy nowym brankiem chare, odnowi
kapłan ~~nowy~~ uroczystą modlitwę, po jej wyjęciu
się na stację bogu to j. pije do boga
i napętniwszy oddaje u rękę posąg. Następnie
Kohury się pierzcha wesoło nabożeństwa skia-
narem prawiłka i ofierze - pierzcha ^{ta} pierzcha
nabożeństwa wyrażanie się ma do boga.
Druga potowa religijnego obrządku porówna
do ładu i kapłan stawia placek ~~przed~~
przed rebrane ślany, pyta się, czy go
widzieć i lud, widząc się, odpowiada
a kapłan im pizaj, by na przypatry
robi mogli obietę stożki, zupełnie
go palkrywając: nawiązanie stawała
poborzych u wierze i w nagrodę
na wytrwałość obierają im rozpręstwo
na lądzie i morzu.
Następnie godna uwagi, jak również się ile
oba nabożeństwa sprząły sobie odpowiedzą.
widząc się pierzcha wesoło, bywać się wy-
rażanie boga, rozpręstwo się od siebie,
po niej następuje modlitwa, po modlitwie
ofiera. Druga część obrządku zaczyna
się od pizajania, potem uem kapłan
lud napamnia a obietnicę stanowi korda.
Tam wieloletni wroć, to pizajanie, tam
modlitwa, to uroczysta przemowa a pa-
rost ofierzy many obietnicę.

Na pokonanie ofiar niekrywanych przepię
porządku ludu rosyjskiego, gdzie nadesi
u sobie kitha ryba pizajanie nabożeństwa
porządku naszech.

Pierwszy, stary Ambroży⁹⁾ Kłaje chleb dla
sioły i pizaj: pizajera wypada kłaje sioły
wypiera mu chleb, niewolne posilenie
biednej rodziny i ^{stawa} się na przypieku.
Ambroży u prosby: kłania się przed kłaje sioły
i prosi o porost pokarmu, bo uemają co
jeść. Stara kłaje sioły na to: chleba
ci uć odłam, ale u panian kłaje sioły
a kłaje ro pizaj: stote nam pizajanie są kłaje

9) Dietrich, rüft. l. p. 125.

8.
Dobrze, rzecze Ambroży, przydzienny ^{drusiej} ~~mo~~
zto daj spaci, niejedzą s to - ale nie pawsz
nas i powrode, ypie pawsz karkę, ~~co~~ ni
przegracota? -

Żabi jutro, wstanie, poprosi do miasta, ^{po dobie}
w stanie robaczy karkę, wchwy'gi i pawsz
ze sobą.

Ambroży ^{porpedzany} ~~inse~~ za rade, bogini; staje się
artekiem pawsziny. He dostatek nie
pawsz pawsz sliwa i sowa matpionka
za owani stawa malka pawsz woskow
w objęciach rnego.

Pewnego dnia widzi, że pod skrzytami
karkę wygryto i stowa, ten kto nie
aje, ~~potrafi~~ pawsz ^{bednie} Chyba więc
wyprzeć karkę, sowa Ambrożego
pawsz karkę i przegracota daj pawsz.
Tym czasem sowa, sowa Ambrożego
rnego ^{wróciwszy} ~~przegracota~~ sowa, pawsz
pawsz karkę i skrzytę go
pawsz.

Koyty pawsz tamci i dręczy, a więc
karkę to polska bleda, pawsz,
który miewka, jest otłaczem bleda
domowych, krajanki mleka na obietę
a odoway Jar karkę jest to
karkę, nagroda za pawsz bleda
i se pawsz ofiarę.

¹²⁾ Bartholdi, Galsiffr von Rügen i. Pommer. Hamburg 1839.
I. 533.

¹³⁾ Saxo Gram. Haic idolo trecenti equi periebantur, inter quos unus candidus, in quem nemo nisi summas sacerdotes seu protoflamen accendebat.

¹⁴⁾ Adam. Bremens. IV. 12. caput vero desertum, quod pagani conto praefigentes in dotalum victoriae deo suo Hadegast immolaverunt. Porro et talia Helmod. Chron. I. 23.

¹⁵⁾ Słowo historyany, Crestmir i Wstetaw.

+) I. inach pierzast ofiarowane ptaki ¹⁶⁾, mianowicie koguta ¹⁷⁾; i konia wraz z ułdą. ¹⁸⁾ a jak Rikowicki mniema ¹⁹⁾ podjękowania bogom na obdarzenie solników tym szacownym ptakiem. Przypadek leży ofiarę: Kogut był to symbol padołości ²⁰⁾ a ofiarowane go podawać uroczystości piwa, ułdą, stał, że ptak ten ułdą zostaje zwierzętem bogiem uodziejów.

¹⁶⁾ Zob. niżej przytoczone słowa męjue Porfirogenity.

¹⁷⁾ Rikowicki, I. 42.

¹⁸⁾ Hamusch, in Wiffenffrft des (lino. Wiffenff. Lemberg 1842. p. 318.

¹⁹⁾ Constant. Porphyg. de administ. Imp. (c. 9. Stritter. II. 934. ad S. Gregorii insulam appellant, ubi propter ingentem quorum sacrificia obeunt, viventesque aves immolant. Circa autem sagittas defigunt, alii vero panes et carnes aut alia, prout cuique suppetit, id enim in mare habent. Sorles item mittunt de avibus: num edere an occidere an vivas illas dimittere debeant.

haana, jest rzeka, że koni poświęcony był świątyni, ¹²⁾ że był ten najpiękniejszy i najczystszy stado miał ¹³⁾ wtasce, lecz naszt wtasnego wierzchowca, na którym to koni objeżdżał ¹⁴⁾ swego królestwa. Później więcej, że ułdą ofiarę ¹⁵⁾ koni pociągła lub była wielka ofiarowana bogom, jako ułdą najpiękniejszą, która bezwolny mógł wnieść, że podanie Władów o brapionych koniach jest odzwierciedleniem wieści o koniach wyprawach Świątyni i że owe były konie lub konie, pociągane jako wierzchowcy nagrodą za przypomnienie ¹⁶⁾ ofiarę pociągła dawniej używaną ofiarę.

Dziś konie pociągane nam aż u królestwa ¹⁷⁾ wchodzą, gdzie Wład po odwiezieniu ¹⁸⁾ ułdą koni pociągane ofiarę pociągła.

+) I. inach pierzast ofiarowane ptaki ¹⁶⁾, mianowicie koguta ¹⁷⁾; i konia wraz z ułdą. ¹⁸⁾ a jak Rikowicki mniema ¹⁹⁾ podjękowania bogom na obdarzenie solników tym szacownym ptakiem. Przypadek leży ofiarę: Kogut był to symbol padołości ²⁰⁾ a ofiarowane go podawać uroczystości piwa, ułdą, stał, że ptak ten ułdą zostaje zwierzętem bogiem uodziejów.

Prasem niekrawca ofiarę ²¹⁾ masen i koni ²²⁾ obdarzono, Konstancy Porfirogenita ²³⁾ opisuje ²⁴⁾ masen wyprawę Rusinów Dniestrem odbyłą.

gdz dobieł do wyppy św. Grzegorza, ułdą przed sobą ogromny dąb. Wtedy jedni przynoszą owe strzały do świętego drzewa, inni chleb składają w ofierze, inni mięso, każdy co na przy sobie. Skąd że sobą i ptaki: losują wtedy, czy je zabije, czy zjeść czy też wolności obdarzyć.

Wtedy więc, że każdy to przynosi ofiarę, na jaką zdobył się miód, strzały, mięso, chleb wieszają na gałęziach świętego drzewa ale nad drzewem losują, czy go zabije, czy zjeść czy też wolności obdarzyć. Skąd ofiarę ²⁵⁾ koni obdarzono dąb niekrawca, ale co do ofiarę koni, pytają się uprzedź przez wroźbę bóstwa, czy sobie je piją lub nie.

Wojko Łukasz wychodzi z namiarom do ciekłej się
Opisy, noraq mow i pzoze: "wszedzio nalar
dymy kłebem od stosi palonych, w słoicash
styzamny jiki pialosi". Łeski wojewoda krasij
opusaka prawacego piazia Neklana i taq is
z nieprzyjaciolmi, mderza z swim lufem
za wojewode Wojmira, co bronu praw swego
pasa i wzezi go wraz z wotka z swym pambu.
Niebezpieczenstwo nosie; coraz bliżej dohody
suzetk oręzia do karczowej stolicy - ale kocznie
Neklas khorz razyla chorobe i kare wotai
Łesimira. Skodpieniec stawa przed toziem
karczcia. - Łeset

"Łesimira, prowadzi me pborz do boju", khorz
damnego Wstawa. Skodpien postusany sbroi
swe kufce, skada w cieciu swietego gajni of
Was' ofiarne bogom pbanienia i wyosaa pask.
Orej woj mierz puzera najprzod na zdryje
krawoja, berze obronny jego grod, kaczka
krawoja i uwalara wozionego Wojmira
wraz z wotka. Łezna khorz spotem nadobz
Łukasz, pofrodze wszetkny do gaskij dohody
stawaja przed wywotka sketa. Naktadaja gajni
Wojmir od pasterey kupuje khorz pialonke,
skercia wozionego i kare ja kaczka wraz
z khorzem a kare wotaka wozionego palacy
z stos. Wledz wojcho przeschodpi dolem
koto skety, mazi na mziem, z dohody
oręziem. Karczdy oddziat przeschodpi koto
suzetk miazga stos ofiarne wozni bogom
glosie puchwaty a gajni jua khorz wotaka
skercia, Wojmir najkhorz wotke i pialonke
skercia na skercia jek skercia i wotke im
kare.
Mamy obraz ai nadto wyranij, Łesij pialonki
i khorz ptonie na stosi, a razem z khorzami
skercia dyka woznaq zis pod wotaka poboine pialonki
przechodpi khorz wotka. Wojcho przeschodpi
z dohody oręziem w ręku i jest to pialonki
caci i spobolstwa w ofierze.
W Jorkon jek ofierowane puzera, karczdy

a obczajek doznał się stopa narodził ofiarę, był
 to pierwszy symbol niewskazania na ^{obrazku} ofiarę.
 Wpółko wreszcie już uroczystym od przechodem wstąpił
 ston i dożyłom broni skazuje się wci i on
 idzie w ^{uroczystości} ~~świętych~~ ~~świętych~~, a jak a. Jechon
 e'x' i tak do drugiego ~~świętych~~ brzońcy przy
 ofierze, tak tu ofiarę położył towarzysza
^{otopaleniu}
~~wieczności~~. Bieńczy ofiarę i tu razem
 nie ma, dla tego nie ma wagi, ale Wymu
 mę, to niewskazane ofiarę kacie palen: jest
 to znak, że wata poświęcił się ofiarze.
 Ponieważ już nie ma osobnej umianki, w
 całego konia spalono, byłko ogłone powie
 nie palenem, potoci i adpice, moiemu
 śniato to wędzić, że wietrko ^{patoske} ~~troni~~ lew
 i konia przed ~~lewa~~ przy biesiadach ofiarę

[illegible]

zaczęli. A iś Jagiero Greków bogi nieśmierdnie!
Chmarostadpca Lbica porażeniem stopy wstrząsa
suzgłami szalitego Olimp, Minerva, ta woskalana

[illegible]

niegdyś u ludów indoeuropejskich
+) Są ilady, je (spójrzano ciato stworzenia, zabitego na ofiarę,
- ale nie w Homerze: podobny wyraz istniał w ~~Antyk~~ Etruskim)
również niemy, je w Arkadii, gdzie sta Fontana di Scaia w rodu
ludzi pacyjanów, ojciec stworzyciel u ciata swego dziecka). Mogłoby
takie wspomnieć o biesiadzie Atreusza, na której Sykates wyjął swoje
duszy - ale jak powiadam, byłby konsekwentni bazarze mogli stać
wyprawać wioski, je Grecy podawicjuszki warała byli indoeuropej
i je bogów swoich sta bali okropnych ~~war~~ kamili stworze. Miedzy
innymi, oświe ~~ludzi~~ europejski indoeuropejski w Ameryce, wykległymi nie
razem z łona cywilizacji - a okropnym, bezczynnym mordercom
stworzenia u ciata ~~potworu~~ ofiarowanych stworzonych duszy - mianem
nieprzebytej nawet sadzodzi wiara. Tam mamy ostatni odzwierciedlenie
murebel, takżej religijny ~~obraz~~ ^{stworze} skuto warcie religijnej
i dei.

1) *Utrabo* IV. 5, 4. *Hieronymus* IV. p. 201. Bened. adv. *Jovinianum*
II. 7. col. 335. A. ed. Vallarsi: ego ipse adoleverentulus in Gallia
 vid. *Utriculos*, gentem Britannicam, humanis reser. carnib9
 | *Pausan.* VII. 2, 3. 38, 5. *Porphyrius* de abst. II. 27. *Varro* apud *Plinium*
VII. 22, 82. apud *Angust.* C. I. XVII. 17. *Ovid.* *Met.* I. 165. *Fab.* 431.

Podstawą ofiar ludzkich nie jest więc airta wspólne
na której ofiarę sporządzano lecz dobrowolne poświę-
cenie się bogom na ratę społeczeństwa lub też na
pojednawie, jak je sobie.

Wielu naukowców m. in. oburzyło się na samą myśl,
że tygodniowych Stowian posadzano o takie okrucieństwo,
wykazaliśmy, że pierwotna myśl tych ofiar nie
mieniła sobie, aby się sprzeciwiało namiętno-
ści zwierzęcego serca. Także nie należy iż użyciu
~~stali~~ (na przestawienie) i być ścisłej podita-
nie jednej narodowości: chcieli objąć życia
narodowego tłumaczyli i objaśniali ^{dotychczas} ~~dotychczas~~
wzrastanie i toa ^{dotychczas} ~~dotychczas~~ — dają nam
odzwierciedlenie podobny sposób zapamiętania się.

Wiemy że narody indoeuropejskie wysuwające
z odwiecznej kolebki swego rodu miały jeden
język i jedno zwyczaj — stąd pokrewieństwo
ich umysłowe, stąd w pojedynczych terenach
współnie już odróżnionych narodach ^{dotychczas} ~~dotychczas~~
władzę pierwotnej tożsamości. ^{dotychczas} ~~dotychczas~~
podobne to do siebie odłamki w rzeczywistości bez
względnego językowi i historycznych ludów indoeu-
ropejskich, składany je ku restauracji wstrząs-
nia pierwotnego gniazda — będzie to uprawnie-
nie prawie tylko ruina, ale ruina, z której nie
współnie jeszcze wstąpił duch przetrwania, języczna
możliwość odgadnąć, że wreszcie jego prym-
ordium oparty nie na marzeniach lecz
na podstawach historycznej tradycji.

Choćbyśmy w kronikach i podaniach ródzinych ani
jednego ^{dotychczas} ~~dotychczas~~ ^{dotychczas} ~~dotychczas~~ ^{dotychczas} ~~dotychczas~~ ^{dotychczas} ~~dotychczas~~
ludzkich, możemy a priori przewidywać, że St-
wianie musi je mieć — bo ongi je rzeczywiste
inne bez względu na narody indoeuropejskie, paken-
nie wzrosty one dopiero na granicy pojedynczego
wzrostu, ten stanowią więc wprost skarbu
^{dotychczas} ~~dotychczas~~ ^{dotychczas} ~~dotychczas~~ ^{dotychczas} ~~dotychczas~~ ^{dotychczas} ~~dotychczas~~
wzrostu, które ludz. indoeuropejskie, wy-
stępują z wieków pierwotnych, je sobie zabrali.
Lecz w samej Stowian ^{dotychczas} ~~dotychczas~~ ^{dotychczas} ~~dotychczas~~ ^{dotychczas} ~~dotychczas~~ ^{dotychczas} ~~dotychczas~~
myślach nasze wyrażenie. Przejrzeliśmy rzeczywiste
ślady, jakie się przechowały.

Z łacińskich kronikarzy trzech mówi o ofiarowaniu
ludzi, Szymon, Helmołd i Adam Brémenski.
Szymon) i ogólnie tylko wspomina, że Stowian

) Thietmar Chron. VI. 17. Gerh. I. 812. 7. hominū ac pinguine percuti
ineffabilis hor (deor) furor mitigatur.

Chron. I. 52. maculant diu ruis de bobg. et onibz; p[er]s[on]is. etiam de
hominibz christianis, a quo sanguine deos suos oblectari insistant.
A Colahwick dat[us] nov[us]: unde etia[m] in pericu[m] honoris annuatim hominibz
schola, quae d[omi]ni acceptaverunt, ed[er]e libere consueverunt. Chron. II. 11.
nisi vana ante libamenta sacerdos nonnunquam hominē christianū
libere solebat.

Chron. I. 22. II. 12.

1) Adam Pavem. IV. 12.

[illegible]

v. 6491

Stany inne jeszcze byłyby stwierdzających. tych ofiar
z one a Saurigjere od podziemi krowkarstkich: na pacho-
wały się w tradycji ludowej.

Przelotki pisze: "w przewodniczą, medziele po poswie-
szeniu batwan ze stony, który topiono w staniu,
opiewając: śmierci nie było po płoty, szukają a wa-
Wigota; batwan ten nazywał się Sauranna.

Tępo tego wiadomo, że w Lachach, gdzie ten sam
istniał puzraj, spiewał wagnac batwana, opiewał:
Tępo śmierci nie było, nowe lato do wsi; wio-
lato ulubione, widać, zbawko pielone.

Tępo wiemy o tym obchodzie - robiliśmy, jak użyci-
go Włomana.

Stargos w tej sprawie wiejskiej, która na niego
jeszcze istniała, widać, że pamiątkę przesilenia poga-
nów pogańskich i wprowadzenia wiary chrześcijańskiej.
Wskazanie jego pamiątki Karamana: ~~wymagano~~ ~~na~~
~~Humana odkryto w obchodzie tym "Stargos pacho-~~
~~wane ślady wiejskiego pogańskiego święta, na~~
~~czere umarłych obchodzonego", jak twierdził~~ ~~na-~~
~~wieki.~~

Tępo mniemają, że na czere wskazywał, więc wiemy
topiono lub dargotano posąg bogini śmierci, Ma-
szanny.

Stwierzenie posągu było by pamiątką dla bóstwa, zide-
nów w ~~związku~~ ~~związku~~ religijnym w tych obchodach
wielu podobnego nam przedstawia - nie mamy naj-
bardziej wstawić, która by nas wprowadziła
do podobnego wyroku.

Obchodzone były charakterystyczne teorie i wyroby, ist-
niały ~~na~~ ~~na~~ nowe stanią się zdanie.

~~Wskazanie się następującym sposobem poga-~~
~~nym pamiątkę wazze powodowane następującymi~~
~~wagami:~~

1) Kapetaie nam obojętne, a jaki sposób po obel-
skiego rasów Humana iohi do zabawy lub co-
kajowej opiewano; między krone dowody, że forma
sewnstowa, jakiegoś obchodu wieki przetrwała, choć jej pamiątki
obce podobieństwo przesilenie.

2) Głęboko mitologiczna stow. charakterata nie jest wystarczająca
do wyhumana tego rzędu, więc wiemy, że wstawi-
mnie obchodzenie do mitologii ~~związku~~ ~~związku~~ ludów indo-
europejskich.

3) W całej tej sprawie tożsamość na wiejską pamiątkę
wazze: batwan, nazywał postać istoty i wyroby
go w stanie.

[illegible]

Dakzi opiarovano u verry stihish narobin' indocu-
ryej'skih, levi ^{pri} p'vostopoj'eij cyvylizaciji mne
bistvo nashto iz kontentovai' symbolen pravo-
taghi opra.

[illegible][illegible][illegible]

) Porphyrias de Abst. II. 55.

J. Macrobi. Sat. I. 7. Fest. p. 91. p. 207.

) Porphyg. de Abst. I. 25^v. Appian. bell. lib. 11. 72.
Plut. v. Lucull. p. 498. ff.

1761
H. Katergajalny Kommissen (1761) tsiendzi, je micsodny tseko
u osem woznaniu lalaki stonarych do tyfom upatrywac mozie
pamiat' dawno zezastyla ofiar koronyda. Pomiedzi, ze wazellnie stak
religijne byly wyzka spekulacye: obowiazek z bogiem, poniewaz kontro
ktorym obie strony gwarantujac sobie wyzobne prawa kupier
wymagali prawnie byt obowiazunym, tytko liberalnie wypectnia
wazellnie identyty ugody - powiedziano wiec bogowi, dam ci
stoski - a potem dano mu pabelu, qdys w ugody nie powiodlo
pakiu ~~stoski~~ mazi byt' chianane stony, i nicarowno dzis w polo
wey chytrowi, ze weberjerskiego ntaware wchod ^{stoski} danim
kupnem ~~stoski~~.

[illegible]

Luzaj potroby nie u samych ^{Kochan} Kocian zapotrzebowany.
Grecji trwał on aż do wprowadzenia chrześcijaństwa;
^{dziś}
^{wyrażenie} kościelna powaga Makarano ^{wzrost} stał się go
zarządca (^{to} prezydent)

[illegible]

